Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JEAN RICHARD DE LA TOUR
15 päivänä heinäkuuta 2021 [1]

Asia C-431/20 P

Carlo Tognoli,
Emma Allione,
Luigi Alberto Colajanni,
Claudio Martelli,
Luciana Sbarbati,
Carla Dimatore Mario Rigon perillisenä,
Roberto Speciale,
Loris Torbesi Eugenio Melandrin perillisenä,
Luciano Pettinari,
Pietro Di Prima,
Carla Barbarella,
Carlo Alberto Graziani,
Giorgio Rossetti,
Giacomo Porrazzini,
Guido Podestà,
Roberto Barzanti,
Rita Medici,
Aldo Arroni,
Franco Malerba ja
Roberto Mezzaroma
vastaan

Euroopan parlamentti

Muutoksenhaku – Euroopan parlamentin jäsenen yhtenäinen asema – Italialaisista vaalipiireistä valitut Euroopan parlamentin jäsenet – Eläkeoikeuksien muuttaminen Euroopan parlamentin toimesta – Kannekelpoinen toimi – Käsite – Sitovat oikeusvaikutukset – Kanteen tarkistamista koskeva kirjelmä – Tutkittavaksi ottaminen

[1] Alkuperäinen kieli: ranska.

I Johdanto

1. Carlo Tognoli ym. vaativat valituksellaan kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 3.7.2020 antaman määräyksen Tognoli ym. v. parlamentti,[2] jolla mainittu tuomioistuin jätti sen vuoksi tutkimatta, että tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat, heidän kanteensa, joissa vaadittiin kumoamaan Euroopan parlamentin varainhoidon pääosaston alaisen, jäsenten palkkioista ja sosiaaliturvaoikeuksista vastaavan yksikön (unité Rémunération et droits sociaux des députés) päällikön 11.4.2019 laatimat ilmoitukset[3] valittajien nauttimien eläkkeiden määrän mukauttamisesta Ufficio di Presidenza della Camera dei deputatin (parlamentin edustajainhuoneen puhemiehistö, Italia) päätöksen nro 14/2018[4] tultua voimaan 1.1.2019.

2. Näistä lukuisille Euroopan parlamentin entisille jäsenille tai heidän oikeudenomistajilleen osoitetuista ilmoituksista on nostettu useita kanteita, jotka unionin yleinen tuomioistuin on jättänyt tutkimatta sillä perusteella, että niiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat. Unionin tuomioistuimelle on tehty valituksia näistä ratkaisuista, jotka on annettu samana päivänä analogisin muotoiluin.[5]

3. Unionin tuomioistuimen on siten lausuttava edellytyksistä, joiden täyttyessä on mahdollista nostaa kanteita parlamentin päätöksistä, jotka koskevat sen jäsenten eläkkeiden tarkistamista ja jotka on tehty sellaisessa hallinnollisessa menettelyssä, johon ei sovelleta erityistä säännöstöä.

4. Käsiteltävään valitukseen ja asiassa C-408/20 P tehtyyn valitukseen, joita unionin tuomioistuin on päättänyt käsitellä yhdessä, perustuvan päättelyn keskeinen osa koskee SEUT 263 artiklassa tarkoitettua käsitettä ”kannekelpoinen toimi”.[6]

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

5. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen[7] 86 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jos toimi, jonka kumoamista vaaditaan, on korvattu tai sitä on muutettu toisella toimella, jonka kohde on sama, kantaja saa tämän uuden seikan huomioon ottamiseksi tarkistaa kannetta ennen asian käsittelyn suullisen vaiheen päättämistä tai ennen unionin yleisen tuomioistuimen päätöstä ratkaista asia ilman käsittelyn suullista vaihetta.

– –

[2] T-395/19, T-396/19, T-405/19, T-408/19, T-419/19, T-423/19, T-424/19, T-428/19, T-433/19, T-437/19, T-443/19, T-455/19, T-458/19–Y-462/19, T-464/19, T-469/19 ja T-477/19, ei julkaistu, EU:T:2020:302; jäljempänä valituksenalainen määräys.

[3] Ks. jäljempänä tämän ratkaisuehdotuksen 11 kohta.

[4] Jäljempänä päätös nro 14/2018.

[5] Käsiteltävän valituksen ohella on parhaillaan vireillä toisen entisen Euroopan parlamentin jäsenen tekemä valitus (asia Poggiolini v. parlamentti, C-408/20 P) 3.7.2020 annetusta määräyksestä Falqui ja Poggiolini v. parlamentti (T-347/19 ja T-348/19, ei julkaistu, EU:T:2020:303). Muita valituksia on vireillä asiassa Coppo Gavazzi ym. v. parlamentti (C-725/20 P) ja asiassa Santini ym. v. parlamentti (C-198/21 P), joissa on kyse 11.4.2019 ja 8.5.2019 päivätyistä identtisistä ilmoituksista. Mainitut valitukset on tehty 15.10.2020 annetusta tuomiosta Coppo Gavazzi ym.v. parlamentti (T-389/19–T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19–T-414/19, T-416/19–T-418/19, T-420/19–T-422/19, T-425/19–T-427/19, T-429/19–Y-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19–Y-442/19, T-444/19–T-446/19, T-448/19, T-450/19–T-454/19, T-463/19 ja T-465/19, EU:T:2020:494) ja 10.2.2021 annetusta tuomiosta Santini ym. v. parlamentti (T-345/19, T-346/19, T-364/19–T-366/19, T-372/19–T-375/19 ja T-385/19, ei julkaistu, EU:T:2021:78). Näiden menettelyjen kirjallinen vaihe on käynnissä.

[6] Käsite on käsiteltävän valituksen ensimmäisen valitusperusteen ja asiassa C-408/20 P tehdyn valituksen toisen valitusperusteen kohteena. Näitä kahta asiaa koskeva tarkasteluni esitetään identtisin sanamuodoin.

[7] Saatavana seuraavassa internetosoitteessa: https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-11/tra-doc-fi-div-t-0000-2018-201810296-05_04.pdf.

6. Puheenjohtaja asettaa määräajan, jossa vastaaja voi vastata kanteen tarkistamista koskevaan kirjelmään, vaikka unionin yleinen tuomioistuin ratkaisisi myöhemmin kysymyksen kirjelmän tutkittavaksi ottamisesta.

7. Puheenjohtaja asettaa tarvittaessa määräajan, jossa väliintulijat voivat täydentää väliintulokirjelmiään kanteen ja vastineen tarkistamisen vuoksi. Viimeksi mainitut kirjelmät annetaan tätä varten tiedoksi samanaikaisesti väliintulijoille.”

III Asian tausta

6. Asian tausta esitetään valituksenalaisen määräyksen 1–9 kohdassa, ja se voidaan tiivistää jäljempänä esitetyllä tavalla.

7. Valittajat ovat Italiassa valittuja entisiä Euroopan parlamentin jäseniä tai heidän leskiään. He saavat tällä perusteella Euroopan parlamentin jäsenten kuluja ja korvauksia koskevien säännösten perusteella myönnettävää vanhuuseläkettä tai perhe-eläkettä.

8. Italian parlamentin edustajainhuoneen puhemiehistö päätti 12.7.2018 antamallaan päätöksellä nro 14/2018 laskea uudelleen eläkemaksuihin perustuvan järjestelmän mukaisesti edustajainhuoneen entisten jäsenten eläkkeiden määrät 31.12.2011 asti kertyneiltä edustajantoimen vuosilta.[8] Tällä perusteella kyseisten edustajien tai heidän leskiensä eläkkeiden määriä alennettiin 1.1.2019 alkaen.

9. Euroopan parlamentti ilmoitti valittajille tammikuun 2019 eläkelaskelmaan lisätyllä huomautuksella, että heidän eläkkeidensä määriä saatetaan tarkistaa päätöksen nro 14/2018 täytäntöön panemiseksi ja että tarkistus mahdollisesti johtaa perusteettomasti maksettujen määrien takaisinperintään.

10. Valittajille ilmoitettiin Euroopan parlamentin varainhoidon pääosaston alaisen, parlamentin jäsenten palkkioista ja sosiaaliturvaoikeuksista vastaavan yksikön päällikön päiväämättömällä ja helmikuun 2019 eläkelaskelmaan liitetyllä ilmoituksella seuraavaa:

– Euroopan parlamentin oikeudellinen yksikkö oli vahvistanut päätöksen nro 14/2018 automaattisen sovellettavuuden valittajien asemaan

– heti kun Euroopan parlamentti on saanut edustajainhuoneelta (Camera dei debutati, Italia) tarvittavat tiedot, se ilmoittaa valittajille näiden eläkeoikeuksien uudesta vahvistuksesta ja perii takaisin mahdollisen eron 12 tulevana kuukautena ja

– valittajien eläkeoikeuksien lopullisesta vahvistamisesta päätetään muodollisella toimella, josta on mahdollista valittaa Euroopan parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen soveltamisohjeista 19.5.2008 ja 9.7.2008 tehdyn Euroopan parlamentin puhemiehistön päätöksen[9] 72 artiklan perusteella tai nostaa SEUT 263 artiklaan perustuva kumoamiskanne.

[8] Valituksenalaisen määräyksen 3 kohdassa täsmennetään, että päätöksen nro 14/2018 laillisuutta käsitellään parhaillaan Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputatissa (Italian parlamentin edustajainhuoneen oikeustoimikunta).

[9] EUVL 2009, C 159, s. 1.

11. Mainittu yksikön päällikkö ilmoitti 11.4.2019 päiväämillään ilmoituksilla [10] valittajille helmikuun 2019 ilmoituksessaan tekemänsä ilmoituksen mukaisesti seuraavaa:

– valittajien eläkkeiden määrää mukautetaan niin, että siitä vähennetään määrä, jolla vastaavia Italiassa entisille edustajainhuoneen jäsenille maksettavia eläkkeitä oli vähennetty päätöksen nro 14/2018 mukaisesti, huhtikuusta 2019 alkaen ja taannehtivasti 1.1.2019 lukien näiden ilmoitusten liitteessä toimitettujen uusien eläkeoikeuksien vahvistamista koskevien luonnosten mukaisesti, ja

– valittajille myönnetään kyseisten ilmoitusten vastaanottamisesta laskettava 30 päivän määräaika kirjallisten huomautusten esittämiseen ja, jos kirjallisia huomautuksia ei esitetä, näiden samojen ilmoitusten vaikutuksia pidetään lopullisina ja ne johtavat erityisesti vuoden 2019 tammi- ja maaliskuun välisenä aikana perusteettomasti saatujen määrien takaisinperintään.

12. Valittajat lähettivät 13.5.2019–4.6.2019 päivätyillä sähköposteilla huomautuksensa parlamentin toimivaltaiselle yksikölle.

13. Parlamentti vahvisti 22.5.2019–24.6.2019 päivätyillä sähköposteilla saaneensa huomautukset ja ilmoitti valittajille, että heille vastattaisiin heidän perustelujensa tarkastelun jälkeen.

14. Parlamentin varainhoidon pääosaston alaisen, parlamentin jäsenten palkkioista ja sosiaaliturvaoikeuksista vastaavan yksikön päällikkö ilmoitti 20.6.2019–23.7.2019 päivätyillä kirjeillä eli ensimmäisessä oikeusasteessa nostetun kanteen jälkeen [11] valittajille, että heidän toimittamansa huomautukset eivät sisältäneet seikkoja, joiden vuoksi olisi perusteltua tarkistaa parlamentin kantaa, sellaisena kuin se oli esitetty riidanalaisissa ilmoituksissa, ja että eläkeoikeudet ja perusteettoman edun takaisinperintää koskeva suunnitelma, sellaisina kuin nämä oli laskettu uudelleen ja ilmoitettu mainittujen ilmoitusten liitteessä, olivat tulleet lopullisiksi kyseisten päätösten tiedoksiantoajankohtana.

15. Valituksenalaisen määräyksen antamisajankohtana parlamentti ei ollut vielä ratkaissut lopullisesti kysymystä Eugenio Melandrin (asia T-437/19) tilanteesta sen erityisluonteisuuden vuoksi.

IV Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen määräys

16. Valittajat nostivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 28.6.2019 ja 8.7.2019 toimittamillaan kannekirjelmillä kanteet, joissa he vaativat riidanalaisten ilmoitusten kumoamista.

17. Parlamentti vetosi 16.9.2019, 19.9.2019 ja 24.9.2019 jättämissään erillisissä asiakirjoissa kanteiden tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumiseen.

[10] Jäljempänä riidanalaiset ilmoitukset.

[11] Ks. jäljempänä tämän ratkaisuehdotuksen 16 kohta. Ainoastaan yhdessä tapauksessa eli Emma Allionen (asia T-396/19) tapauksessa parlamentin vastaus oli toimitettu 28.6.2019 jätettyä kannekirjelmää aikaisemmin eli 20.6.2019. Ks. tästä valituksenalaisen määräyksen 10 ja 12 kohta.

18. Valittajat Emma Allionea (asia T-396/19) ja Eugenio Melandria (asia T-437/19) lukuun ottamatta toimittivat kukin kanteidensa tarkistamista koskevat kirjelmät 19.9.2019 ja 4.10.2019 välisenä aikana. Euroopan parlamentti toimitti huomatuksensa näistä kirjelmistä 15.10.2019 ja 28.10.2019 välisenä aikana.

19. Valittajat Eugenio Melandria (asia T-437/19) [12] lukuun ottamatta toimittivat 3.11.2019 ja 12.11.2019 huomautuksensa parlamentin kanteista esittämistä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevista väitteistä.

20. Unionin yleinen tuomioistuin päätti 10.12.2019 antamallaan määräyksellä, että tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevat väitteet käsitellään pääasian yhteydessä. Parlamentti jätti vastineensa 27.1.2020 ja 28.1.2020.

21. Unionin yleinen tuomioistuin päätti 3.2.2020, ettei toinen kirjelmien vaihto ollut tarpeen.

22. Unionin yleinen tuomioistuin jätti kanteet tutkimatta työjärjestyksensä 126 artiklan nojalla antamallaan valituksenalaisella määräyksellä, koska niiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat.

23. Riidanalaisten ilmoitusten kumoamista koskevasta vaatimuksesta unionin yleinen tuomioistuin totesi ensinnäkin, että parlamentti oli esittänyt tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevat väitteet asetetussa määräajassa, koska määräaika on laskettava ottamalla huomioon pitkiin etäisyyksiin perustuva kymmenen päivän määräaika. [13]

24. Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin totesi, että riidanalaiset ilmoitukset eivät olleet valittajille vastaisia toimia. [14] Se huomautti ensin, että se seikka, että eläkkeiden uusi laskentamenetelmä oli sovellettavissa huhtikuusta 2019 lähtien, ei yksistään riittänyt osoittamaan, että parlamentti oli vahvistanut lopullisen kantansa eläkkeiden määrään, [15] minkä jälkeen se päätteli riidanalaisten ilmoitusten sanamuodosta ja valittajille tarjotusta mahdollisuudesta huomautusten esittämiseen, josta heitä muistutettiin ilmoituksissa ja johon he myös tarttuivat, [16] että parlamentin valittajille antamat vastaukset ovat kyseisen toimielimen lopullisia päätöksiä, joita ei siten voitu tarkastella pelkkinä riidanalaiset ilmoitukset vahvistavina toimina. [17]

25. Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että sillä, ettei riidanalaisissa ilmoituksissa täsmennetty, missä määräajassa parlamentti vastaisi valittajien huomautuksiin, ei ollut merkitystä, kuten ei perustelujen puutteellisuutta ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskevilla väitteilläkään. [18]

26. Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että valittajien toimittamien kanteen tarkistamista koskevien kirjelmien tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset selvästi puuttuivat sillä perusteella, että heidän alkuperäisiä kanteitaan ei voitu ottaa tutkittaviksi

[12] Eugenio Melandri kuoli 27.10.2019. Unionin yleiselle tuomioistuimelle ilmoitettiin 30.1.2020, että Loris Torbesi halusi jatkaa menettelyä.

[13] Ks. valituksenalaisen määräyksen 45–48 kohta.

[14] Ks. valituksenalaisen määräyksen 57 kohta.

[15] Ks. valituksenalaisen määräyksen 51 kohdan viimeinen virke.

[16] Ks. valituksenalaisen määräyksen 52 ja 53 kohta.

[17] Ks. valituksenalaisen määräyksen 56 ja 60 kohta.

[18] Ks. valituksenalaisen määräyksen 61 ja 62 kohta.

kanteiden nostamisen ajankohtana,[19] ja että kyseisissä kirjelmissä esitetyt vaatimukset, jotka koskivat lopullisia toimia ”edeltäneitä, niitä valmistelevia, niitä myöhempiä tai niihin liittyviä” muita toimia, oli joka tapauksessa jätettävä tutkimatta, koska kyseisissä vaatimuksissa ei riittävän tarkasti yksilöity oikeusriidan kohdetta.[20]

27. Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin jätti tutkimatta valittajien vaatimuksen siitä, että parlamentti olisi velvoitettava maksamaan perusteettomasti pidättämänsä summat, tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvän puuttumisen vuoksi, ja tätä mainittu tuomioistuin perusteli sillä, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sillä ei ole oikeutta velvoittaa unionin toimielimiä toimimaan tietyllä tavalla.[21]

V Asianosaisten vaatimukset

28. Valittajat vaativat, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen määräyksen

– palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja

– velvoittaa parlamentin korvaamaan valituksen käsittelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

29. Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa valittajat korvaamaan valituksen käsittelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

VI Valitus

30. Valittajat vetoavat yhteen ensisijaiseen valitusperusteeseen, joka perustuu riidanalaisten ilmoitusten kannekelpoisuuteen. Lisäksi he esittävät kaksi toissijaista valitusperustetta, joista toinen perustuu unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan virheelliseen tulkintaan ja toinen kontradiktorisen periaatteen loukkaamiseen sekä saman työjärjestyksen 126 artiklan virheelliseen tulkintaan.

A Ensimmäinen valitusperuste, joka perustuu riidanalaisten ilmoitusten kannekelpoisuuteen

31. Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat arvostelevat sitä, että unionin yleinen tuomioistuin päätti katsoa, että riidanalaiset ilmoitukset eivät ole valittajille vastaisia toimia, joista voitaisiin nostaa SEUT 263 artiklassa tarkoitettu kumoamiskanne.[22]

[19] Ks. valituksenalaisen määräyksen 66 ja 67 kohta.

[20] Ks. valituksenalaisen määräyksen 69 kohta.

[21] Ks. valituksenalaisen määräyksen 73 ja 74 kohta.

[22] Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 24 ja 25 kohta.

1. Asianosaisten lausumat

32. Valittajat väittävät

– ensisijaisesti, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan toimen kannekelpoisuus perustuu sen oikeusvaikutuksiin eikä sen lopullisuuteen, etenkään, jos sille ei ole yksilöity oikeusperustaa, jossa tehtäisiin ero väliaikaisen toimen ja lopullisen toimen välillä. Käsiteltävässä asiassa riidanalaiset ilmoitukset vaikuttivat huhtikuusta 2019 lähtien maksettujen eläkkeiden määriin; ja toissijaisesti

– ettei ollut selvää, että riidanalaisten ilmoitusten jälkeen voitaisiin antaa päätöksiä, jotka eivät olisi yksinomaan vahvistavia, että parlamentin valittajien huomautuksiin antamista vastauksista kuitenkin ilmenee, että päätökset olivat puhtaasti vahvistavia, ja että parlamentti puhuu itseään vastaan, kun se väittää, että se oli velvollinen soveltamaan päätöstä nro 14/2018

– riidanalaisten ilmoitusten luonne ei voi muuttua sen mukaan, onko niistä esitetty huomautuksia vai ei, eikä mitään muita perusteita tarvittu, koska parlamentti oli päättänyt soveltaa automaattisesti päätöstä nro 14/2018, ja että koska ilmoituksissa ei ilmoitettu parlamentin vastauksen määräaikaa, valittajat eivät voineet enää lykätä kanteidensa nostamista, ja

– Emma Allione (asia T-396/19) nosti häntä koskevasta riidanalaisesta ilmoituksesta kanteen päivänä, jona parlamentti oli vastannut hänen kirjallisiin huomautuksiinsa, eli päivänä, jona kyseinen toimi tuli lopulliseksi.

33. Parlamentti väittää, että eläkkeiden määrien alennusta olisi saatettu muuttaa valittajien esittämien huomautusten perusteella ja että sen lopullinen kanta vahvistettiin riidanalaisten ilmoitusten jälkeen, kuten kyseisten ilmoitusten sanamuoto ja se, että asianomaiset henkilöt käyttivät oikeuttaan esittää kirjallisia huomautuksia, osoittavat. Se, ettei kyseisten ilmoitusten määrittelemiselle valmisteleviksi toimiksi ole oikeusperustaa, ei vaikuta mitenkään niiden luonnehdintaan, koska parlamentin noudattamalla käytännöllä pyritään takaamaan asianomaisten henkilöiden oikeus tulla kuulluiksi, ennen kuin heidän eläkeoikeuksiensa määrän alentamisesta tehdään lopullinen päätös. Ilmoitusten välittömistä vaikutuksista parlamentti toteaa, että ne ovat vain väliaikaisia.

2. Arviointi asiasta

34. Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat lähinnä moittivat unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kannalta arviointia, jonka unionin yleinen tuomioistuin teki oikeusvaikutusta koskevasta perusteesta, joka avaa mahdollisuuden turvautua SEUT 263 artiklassa tarkoitettuun oikeussuojakeinoon.

35. Näin ollen on aiheellista muistuttaa, että mainitussa artiklassa tarkoitettuina ”kannekelpoisina toimina” pidetään muodostaan riippumatta kaikkia unionin toimielinten toimenpiteitä, joilla on tarkoitus olla sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajana olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi. [23]

[23] Ks. tuomio 25.2.2021, VodafoneZiggo Group v. komissio (C-689/19 P, EU:C:2021:142, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja tuomio 22.4.2021, thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo v. komissio (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36. Sitä vastoin SEUT 263 artiklassa määrätyn tuomioistuinten harjoittaman valvonnan ulkopuolelle jäävät kaikki toimet, joilla ei ole sitovia oikeusvaikutuksia, kuten valmistelutoimet ja pelkät täytäntöönpanotoimet, pelkät suositukset ja lausunnot sekä lähtökohtaisesti sisäiset ohjeet. [24]

37. Sen määrittämiseksi, onko riidanalaisella toimella sitovia oikeusvaikutuksia, on tarkasteltava toimen asiasisältöä ja sen toteuttajan tarkoitusta [25] ja arvioitava näitä vaikutuksia objektiivisten kriteerien, kuten kyseisen toimen sisällön, valossa ja ottamalla tarvittaessa huomioon toimen toteuttamisen asiayhteys ja toimen toteuttaneen toimielimen toimivalta. [26]

38. Menettelyn kuluessa toteutetut toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät siten lähtökohtaisesti ole toimia, joista voidaan nostaa kumoamiskanne. Tällaisista toimenpiteistä on kyse silloin, jos toimenpiteet ilmaisevat toimielimen väliaikaisen kannan. [27]

39. Menettelyn kuluessa toteutetuista toimista ei voida nostaa kannetta myöskään silloin, jos todetaan, että toimien lainvastaisuuteen voidaan vedota sellaisen kanteen tueksi, joka on nostettu siitä lopullisesta päätöksestä, jonka valmisteluvaiheen ne muodostavat. Tällaisessa tilanteessa menettelyn lopettavasta päätöksestä nostettu kanne turvaa riittävän oikeussuojan. [28]

40. Lisäksi riidanalaisesta päätöksestä voidaan nostaa kumoamiskanne ainoastaan silloin, jos – vaikka aiemman päätöksen päätösosan sanamuotoa ei olisi muutettu – kyseisen päätöksen tiettyjen perustelujen muuttamisella on muutettu päätösosaan sisältyvän päätöksen asiasisältöä siten, että tämä vaikuttaa kantajien etuihin SEUT 263 artiklaa koskevassa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla. Muussa tapauksessa kyseessä on vahvistava toimi, joka ei ole mainitussa artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi.

41. Nyt käsiteltävässä tapauksessa unionin yleinen tuomioistuin pani edellä tämän ratkaisuehdotuksen 35 ja 38 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä vastaavan oikeuskäytännön [29] mukaisesti merkille riidanalaisten ilmoitusten sisällöstä johdetut seikat eli ilmaisun ”luonnos” sekä tarkennuksen siitä, että eläkeoikeuksien tarkistaminen ja vuoden 2019 tammi- ja maaliskuun välisenä aikana perusteettomasti saatujen määrien takaisinperintä tulevat lainvoimaisiksi vasta, kun huomautusten esittämiselle asetettu 30 päivänä määräaika on päättynyt. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että se, että valittajat käyttivät tätä mahdollisuutta, esti uusien eläkeoikeuksien vahvistamista koskevien luonnosten lopulliseksi tulon, ja että valittajien huomautusten jättämisen jälkeen päivätyt kirjeet ovat siten parlamentin lopullisia päätöksiä.

42. Unionin yleinen tuomioistuin totesi vielä, että mainitut kirjeet eivät ole puhtaasti vahvistavia toimia, koska riidanalaiset ilmoitukset eivät olleet millään muotoa lopullisia, ja että sillä, että ilmoituksissa ei täsmennetty parlamentin vastauksen määräaikaa, ei ole tältä osin mitään merkitystä.

[24] Ks. tuomio 22.4.2021, thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo v. komissio (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[25] Ks. eräiden muotovaatimusten puuttumisesta tuomio 17.7.2008, Athinaïki Techniki v. komissio (C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42–45 kohta).

[26] Ks. tuomio 22.4.2021, thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo v. komissio (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[27] Ks. tuomio 13.10.2011, Deutsche Post ja Saksa v. komissio (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[28] Ks. tuomio 13.10.2011, Deutsche Post ja Saksa v. komissio (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja tuomio 22.4.2021, thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo v. komissio (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[29] Ks. valituksenalaisen määräyksen 50 ja 51 kohta.

43. Valittajat eivät ensimmäisessä valitusperusteessaan kiistä unionin yleisen tuomioistuimen riidanalaisten ilmoitusten sisällöstä tai niiden lähettämisen asiayhteydestä tekemiä toteamuksia. Valittajien mukaan unionin yleinen tuomioistuin teki ilmoitusten kannekelpoisuuden arvioinnissa oikeudellisen virheen siltä osin kuin kyse on sen viranomaisen toimivaltuuksista, jotka ne on antanut, kun se väitti, että ilmoitukset johtivat heidän eläkkeidensä määrien välittömään alentamiseen.

44. Valituksenalaisen määräyksen 5, 6 ja 51 kohdasta ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin totesi, että riidanalaisten ilmoitusten antajana oli parlamentti, jolla oli päätöksentekovalta, ja että parlamentin velvollisuutena on tarkistaa maksettujen eläkkeiden määrä Euroopan parlamentin jäsenten eläkkeiden määrän vahvistamista koskevan järjestelmän mukaisesti. Unionin yleisen tuomioistuimen tässä yhteydessä tekemien toteamusten mukaan parlamentin varainhoidon pääosaston käytäntönä oli tiedottaa valittajille – tämä tehtiin helmikuussa 2019 – päätöksen nro 14/2018 automaattiseen sovellettavuuteen perustuvasta valittajien eläkkeiden määrän tulevasta tarkistamisesta sekä ilmoittaa kaksi kuukautta myöhemmin kyseisillä ilmoituksilla sen tosiasiallisesta täytäntöönpanosta sekä valittajien oikeudesta esittää huomautuksia 30 päivän kuluessa ilmoitusten lähettämisestä.

45. Edellä esitetystä voidaan siten päätellä, että parlamentti on yksiselitteisesti toteuttanut toimenpiteen, jolla on valittajien etuihin vaikuttavia ja heitä sitovia oikeusvaikutuksia.

46. Katsoakseen, etteivät riidanalaiset ilmoitukset ole päätöksiä, unionin yleinen tuomioistuin otti huomioon mahdollisuuden esittää huomautuksia kyseisistä ilmoituksista ja totesi, että tätä mahdollisuutta oli myös käytetty, että valittajien huomautukset oli tutkittu ja että tammikuusta 2019 lähtien perusteettomasti maksettuja määriä ei ollut peritty takaisin.

47. Unionin yleinen tuomioistuin ei siten ottanut huomioon seuraavia toteamuksiinsa perustuvia seikkoja:

– riidanalaisilla ilmoituksilla olevia valittajien etuihin vaikuttavia sitovia vaikutuksia ei lykätty siltä varalta, että valittajat esittäisivät huomautuksia, ja

– varmuus siitä, ettei parlamentti voisi periaatteessa peruuttaa päätöstään, koska se liittyi välttämättä päätökseen nro 14/2018.

48. Edellä esitetystä seuraa, että näissä erityisissä olosuhteissa, jotka poikkeavat huomattavasti unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen määräyksen 50 kohdassa mainitsemaan oikeuskäytäntöön johtaneista olosuhteista, riidanalaisia ilmoituksia ei voida helmikuussa 2019 lähetetystä ilmoituksista poiketen pitää pelkkinä valittajille osoitettuina tiedonantokirjeinä, joiden tarkoitus oli saada tietää heidän näkemyksensä ja valaista parlamenttia mahdollisimman kattavasti ennen kuin se tekisi päätöksensä, tai toisin sanoen välttämättömänä vaiheena ennen valittajien oikeuksien rajoittamista.

49. Riidanalaisia ilmoituksia voitaisiin näin ollen pitää alustavina tai valmistelevina kannanottoina vain, jos parlamentti olisi tehnyt selväksi, että sen päätökseen nro 14/2018 perustuvalla päätöksellä eläkkeiden määrän alentamisesta olisi käytännön vaikutuksia vain, jos asianomaiset eivät esittäisi huomautuksia, tai niiden esittämiselle asetetun tietyn määräajan päätyttyä, mitä se ei käsiteltävässä asiassa ollut tehnyt.

50. Toteamus siitä, että parlamentti ei ollut pannut täysimääräisesti täytäntöön huhtikuussa 2019 voimaan tullutta eläkkeiden määrien alennusta, koska parlamentti ei ollut perinyt takaisin vuoden 2019 tammi- ja maaliskuun välisenä aikana perusteettomasti maksettuja määriä, on siten tehoton. Kyseisellä toteamuksella ei näet mitenkään voida muuttaa erääntyneen eläkkeen ja erääntyvien eläkkeiden määrien automaattiseen tarkistamiseen perustuvaa riidanalaisten ilmoitusten luonnehdintaa, koska myös perusteettoman edun takaisinperintää koskevat aineelliset edellytykset perustuvat päätökseen nro 14/2018.

51. Riidanalaisten ilmoitusten kannekelpoisuutta tukee valituksenalaisen määräyksen 56 kohdasta ilmenevä toteamus, jonka mukaan eläkkeiden määrän tarkistamista koskevan menettelyn kuluessa ei ole tehty mitään muuta päätöstä sen 30 päivän määräajan päätyttyä, joka eläkkeensaajille annetaan huomautusten esittämiseen tai siltä varalta, että huomautukset hylätään. Jos asiaa ei käsitellä uudelleen menettelyssä, jonka päätteeksi annetaan yksityiskohtaisesti perusteltu päätös vastauksena eläkkeensaajien huomautuksiin, eläkkeiden määrää muuttaneen toimen laillisuutta arvioidaan mainitun määräajan päätyttyä niiden tietojen perusteella, jotka parlamentilla oli käytettävissään ilmoittaessaan asiasta eläkkeensaajille.

52. Parlamentti ei voi käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa menestyksellisesti vedota myöskään siihen, että valittajien, jotka olivat riidanalaiset ilmoitukset saatuaan esittäneet huomautuksia, olisi pitänyt odottaa, että parlamentti vetoaa heitä vastaan heidän eläkkeidensä määrien alennuksen vahvistamiseen, jotta kyseistä vastausta heidän huomautuksiinsa voitaisiin pitää lopullisena ja siten kannekelpoisena toimena. Parlamentin esittämien tietojen mukaan oli näet hyvin epätodennäköistä, että valittajien tämänkaltainen menettely olisi tuottanut tulosta päätökseen nro 14/2018 perustuvan eläkkeiden määrien alentamista koskevan periaatteen osalta, sillä parlamentin vastausta olisi uusien seikkojen puuttuessa voitu pitää vahvistavana toimena, josta ei voida nostaa kannetta. [30]

53. Edellä esitettyä tarkastelua tukee oikeuskäytäntö, joka liittyy henkilölle vastaisen toimen määrittelyyn henkilöstöä koskevissa asioissa, joissa on riitautettu päätöksen rahamääräiset vaikutukset. Kuukausittaisesta palkkalaskelmasta voi siten ilmetä päätöksen olemassaolo. [31] Kun palkkalaskelmassa sovelletaan ensimmäisen kerran rahamääräisten oikeuksien vahvistamista koskevaa yleisesti sovellettavaa uutta toimea, kyseinen palkkalaskelma merkitsee adressaattinsa näkökulmasta väistämättä sellaisen yksittäistapausta koskevan hallinnollisen päätöksen tekemistä, jolla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat suoraan ja välittömästi vaikuttaa asianomaisen virkamiehen etuihin. Myöhemmät palkkalaskelmat puolestaan sitä vastoin vain ilmentävät tämän yksittäistapausta koskevan alkuperäisen hallinnollisen päätöksen ajallisten vaikutusten jatkumista, ja näitä laskelmia voidaan pitää yksittäistapausta koskevina vahvistavina hallinnollisina päätöksinä. [32]

54. Muistutettakoon vielä vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan silloin, kun kilpailun hakija vaatii valintalautakunnan tekemän päätöksen uudelleenkäsittelyä, asianomaiselle vastainen toimi on hakijan tilanteen uudelleenkäsittelyn jälkeen tehty valintalautakunnan päätös, koska uudelleenkäsittelyn jälkeen tehty päätös korvaa siten valintalautakunnan alkuperäisen päätöksen. [33]

[30] Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 40 kohta.

[31] Ks. tuomio 15.6.1976, Wack v. komissio (1/76, EU:C:1976:91, 5 kohta).

[32] Ks. tuomio 12.12.2019, Tàpias v. neuvosto (T-527/16, EU:T:2019:856, 37 kohta) ja tuomio 5.12.2012, Lebedef ym. v. komissio (F-110/11, EU:F:2012:174, 36 ja 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[33] Ks. tuomio 5.9.2018, Villeneuve v. komissio (T-671/16, EU:T:2018:519, 24 kohta).

55. Koska SEUT 263 artiklassa tarkoitettu riidanalaisten ilmoitusten kannekelpoisuus seuraa mielestäni olennaisin osin valittajille annettujen tietojen peräkkäisyydestä sekä yleisesti sovellettavan päätöksen soveltamisesta olosuhteissa, joissa valittajien oikeussuojan toteutuminen on epävarmaa, mielestäni on aiheellista kiinnittää unionin tuomioistuimen huomio asiassa Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio 28.6.2018 annetun tuomion ulottuvuuteen. [34]

56. Mainittuun tuomioon johtaneeseen asiaan liittyneet olosuhteet ovat tietyiltä näkökohdiltaan rinnastettavissa niihin, joihin ensimmäinen valitusperuste perustuu. Unionin tuomioistuin näet totesi, että valittaja oli saanut sähköpostiviestin, jota hän saattoi pitää tiedoksiantona siitä, että Euroopan komissio oli hylännyt hänen ehdotuksensa, [35] ja ettei hän ollut tietoinen siitä, että komissio oli antanut lopullisen päätöksen valittajan kanteen nostamisajankohdan jälkeen. Toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin, joka oli mainitun kanteen tutkimatta jättämiseksi todennut, että kanne oli nostettu sellaisesta sähköpostiviestistä, jota komissio ei ollut laatinut, ja että riidanalainen toimi oli vain väliaikainen, [36] unionin tuomioistuin puolestaan johti unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksista, että tämän olisi pitänyt asian erityisten olosuhteiden perusteella ja valittajan tehokkaan oikeussuojan varmistamiseksi katsoa, että komissiota vastaan nostetun kanteen kohteena [37] oli lopullisen päätöksen kumoaminen.

57. Unionin yleinen tuomioistuin ei siis lausunut mainitussa tuomiossa riidanalaisen toimen väliaikaisuudesta vaan siitä, että kantaja ei osannut yksilöidä käydyn menettelyn valossa lopullisena toimena pidettävää komission täytäntöönpanopäätöstä, ja otti huomioon myös sen, että riidanalainen sähköposti sisälsi tietoja käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista ja että näitä keinoja käytettiin täytäntöönpanopäätöksestä tietämättä. [38] Tässä mielessä kyseinen tuomio ansaitsee erityisen huomion seiltä osin kuin se ilmentää menettelyllisiä päätelmiä, jotka on tehtävä, jos toimien oikeudellisten vaikutusten luonteesta ja ulottuvuudesta on epävarmuutta niiden sanamuodon tai asiayhteyden vuoksi. [39] Ehdotankin toissijaisesti, että unionin tuomioistuin hyväksyy analogisen perustelun.

58. Päättelen kaikista edellä esitetyistä näkökohdista, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se jätti valittajien riidanalaisista ilmoituksista nostamat kumoamiskanteet tutkimatta sillä perusteella, että niiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat, koska kyseiset ilmoitukset eivät ole kannekelpoisia toimia, joista voitaisiin nostaa SEUT 263 artiklaan perustuva kumoamiskanne.

59. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin toteaa, että ensimmäinen valitusperuste on perusteltu, ja että se näin ollen kumoaa valituksenalaisen määräyksen ilman, että on tarpeen tutkia toissijaisina esitettyjä toista ja kolmatta valitusperustetta.

[34] C-635/16 P, EU:C:2018:510; jäljempänä tuomio Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio.

[35] Unionin tuomioistuin on todennut tuomion Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio 66 kohdassa seuraavaa: "– – 17.7.2015 päivätyn sähköpostiviestin sanamuodosta, sellaisena kuin se on esitetty tämän tuomion 21 kohdassa, ilmenee, että [Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto (INEA)] *ilmoitti nimenomaisesti [yhtiölle nimeltä Spliethoff's Bevrachtingskantoor BV] siitä, että tämän 'ehdotusta ei [ollut] hyväksytty*'. INEA tosin täsmensi, että menettely, jossa tehdään komission päätös hankkeiden valinnasta ja tukien myöntämisestä, *oli yhä meneillään*. Se lisäsi kuitenkin, että '*siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että kyseisen päätöksen antaminen johtaa muutoksiin teidän ehdotuksenne osalta, teille ilmoitetaan tästä erikseen sähköpostitse*'. Spliethoff ei kuitenkaan saanut tämän jälkeen INEA:lta tai komissiolta tältä osin mitään muuta sähköpostiviestiä." Kursivointi tässä.

[36] Ks. tuomio Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio, 31, 34 ja 65 kohta.

[37] Ks. tuomio Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio, 71 kohta.

[38] Ks. tuomio Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio, 66–70 kohta.

[39] Ks. tältä osin myös julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio (C-635/16 P, EU:C:2018:28, 6 ja 7 kohta). Julkisasiamies täsmensi, että valittaja oli nostanut unionin yleiseessä tuomioistuimessa toisenkin kanteen, jossa hän vaati kumoamaan komission täytäntöönpanopäätöksen ja jonka komissio väitti tulleen nostetuksi liian myöhään.

60. Siltä varalta, että unionin tuomioistuin kuitenkin hylkää ensimmäisen valitusperusteen, jatkan arviointiani käsittelemällä toista ja kolmatta valitusperustetta.

B Toinen valitusperuste, joka perustuu oikeudelliseen virheeseen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan tulkinnassa

1. Asianosaisten lausumat

61. Toisen valitusperusteensa tueksi valittajat lähinnä väittävät, että kanteiden tarkistamista koskevat kirjelmät kohdistuivat toimiin, joilla alun perin riitautetuista, teoriassa väliaikaisista toimista oli tehty lopullisia. Kyseisten toimien tutkimatta jättäminen olisi siten epäjohdonmukaista ja prosessiekonomian vaatimuksen vastaista ja merkitsisi oikeussuojan epäämistä.

62. Valittajat viittaavat 9.11.2017 annettuun tuomioon HX v. neuvosto [40] ja tuomioon Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio, joista niiden mukaan ilmenee, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklaa on tulkittava tavalla, jolla varmistetaan tehokas oikeussuoja.

63. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi valittajien mukaan virheellisesti valituksenalaisen määräyksen 68 ja 69 kohdassa, että kanteiden tarkistamissa koskevissa kirjelmissä ei ole riittävän selvästi yksilöity, mitä toimia kirjelmät koskevat.

64. Parlamentti väittää, että

– Emma Allionen ja Loris Torbesin [41] tapauksessa kyseinen valitusperuste jää vaille kohdetta, koska he eivät ole jättäneet kanteen tarkistamista koskevia kirjelmiä

– lopulta tehdyt päätökset eivät korvaa riidanalaisia ilmoituksia, eikä käsiteltävään asiaan voida soveltaa tuomiossa Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio tehtyä ratkaisua, joka perustuu kyseisen asian kantajan tekemään anteeksiannettavaan virheeseen

– valituksenalaisen määräyksen 68 ja 69 kohtaa koskevat väitteet ovat perusteettomia, koska unionin yleinen tuomioistuin teki selvän eron lopullisten parlamentin päätösten ja kanteen tarkistamista koskevassa kirjelmässä tarkoitettujen muiden toimien välillä, ja

– tehokkaan oikeussuojan periaate ei voi johtaa unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklassa vahvistettujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten sivuuttamiseen.

2. Arviointi asiasta

65. Unionin tuomioistuin on 20.9.2018 antamassaan tuomiossa Espanja v. komissio [42] muistuttanut, että

[40] C-423/16 P, EU:C:2017:848.

[41] Tässä tarkoitettaneen Eugenio Melandria, ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 18 kohta ja alaviite 12.

[42] C-114/17 P, EU:C:2018:753, 52–54, 56 ja 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

– unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asianosaisten esittämiä vaatimuksia ei lähtökohtaisesti saa muuttaa.[43] Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklassa, joka koskee kanteen tarkistamista, kodifioidaan aikaisempi oikeuskäytäntö poikkeuksista, joita tähän vaatimusten muuttamattomuuden periaatteeseen voidaan tehdä[44]

– kyseisessä 86 artiklassa määrätään, että jos toimi, jonka kumoamista vaaditaan, on korvattu tai sitä on muutettu toisella toimella, jonka kohde on sama, kantaja saa tämän uuden seikan huomioon ottamiseksi tarkistaa kannetta ennen asian käsittelyn suullisen vaiheen päättämistä tai ennen unionin yleisen tuomioistuimen päätöstä ratkaista asia ilman käsittelyn suullista vaihetta, toisin sanoen muuttaa kanteen kohdetta

– poikkeuksena vaatimusten muuttamattomuuden periaatteeseen kyseistä 86 artiklaa on siis tulkittava suppeasti ja

– kantajan on kanteen tarkistamista koskevassa kirjelmässä mainittava yksiselitteisesti ja riittävän selkeästi ja täsmällisesti oikeudenkäynnin kohde ja kanteessa esitetyt vaatimukset, jotta unionin yleinen tuomioistuin ei lausu kanteen ulkopuolisesta seikasta. Tarkistamista koskevassa kirjelmässä on näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti mainittava muun muassa tarkistetut vaatimukset.[45]

66. Unionin yleisen tuomioistuimen mainitsemassa oikeuskäytännössä, kuten ei siinäkään oikeuskäytännössä, johon valittajat vetoavat valituksensa tueksi, ei tarkastella valittajien kanteissa esiin tulevien kaltaisia menettelykysymyksiä.

67. Valituksenalaisen määräyksen 66 kohdassa mainittujen tutkimatta jättämistä koskevien päätösten tarkoituksena on ainoastaan muistuttaa sovellettavista periaatteista, mutta ne eivät ole asian kannalta merkityksellisiä esimerkkejä. 14.1.2015 annetussa määräyksessä SolarWorld ym. v. komissio[46] unionin yleinen tuomioistuin nimittäin jätti kanteen tutkimatta oikeussuojan tarpeen puuttumisen vuoksi ja 21.11.2019 annetussa määräyksessä ZW v. EKP[47] sen vuoksi, että kanne oli nostettu liian myöhään.

68. Valittajien mainitsemasta oikeuskäytännöstä on puolestaan todettava, ettei 9.11.2017 annettuun tuomioon HX v. neuvosto[48] johtaneen asian tosiseikkoja voida verrata käsiteltävän asian tosiseikkoihin. HX:n edustaja oli saanut istunnossa tietää, että kannekirjelmässä riitautettua päätöstä oli muutettu toisella päätöksellä, eikä hän unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen oikeudenkäyntikielisen version epäselvyyden vuoksi ollut vahvistanut kirjelmällä,

43 Ks. julkisasiamies Sharpstonin ratkaisuehdotus Espanja v. komissio (C-114/17 P, EU:C:2018:309, 40 kohta), jossa muistutetaan, että ”unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdassa edellytetään, että kannekirjelmässä mainitaan oikeudenkäynnin kohde. Asianosainen ei lähtökohtaisesti saa asian käsittelyn aikana muuttaa oikeudenkäynnin varsinaista kohdetta, ja yksinomaan kannekirjelmään sisältyvät vaatimukset voidaan ottaa huomioon, kun tarkastellaan sitä, onko kanne perusteltu”. Julkisasiamies Sharpston viittaa vastaavasti 11.11.2010 annettuun tuomioon komissio v. Portugali (C-543/08, EU:C:2010:669, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Ks. tältä osin julkisasiamies Sharpstonin ratkaisuehdotuksessa Espanja v. komissio (C-114/17 P, EU:C:2018:309, 42 kohta ja alaviite 23) esitetyt täsmennykset. Kyseisessä ratkaisuehdotuksessa myös muistutetaan, että tarkoituksena on estää se, että riidanalaisen toimen laatinut toimielin voisi muuttaa unionin tuomioistuimessa riitautettua tointa tai korvata sen uudella tehdäkseen oikeudenkäynnin tyhjäksi.

45 Ks. tästä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykseen vuonna 2015 lisätystä muotovaatimuksesta julkisasiamies Sharpstonin ratkaisuehdotus Espanja v. komissio (C-114/17 P, EU:C:2018:309, 43 kohta ja alaviite 24, jossa muistutetaan, että unionin yleinen tuomioistuin antoi kantajalle mahdollisuuden muuttaa kannettaan istunnossa).

46 T-507/13, EU:T:2015:23.

47 T-727/18, ei julkaistu, EU:T:2019:809.

48 C-423/16 P, EU:C:2017:848, 21 kohta.

että hän halusi tarkistaa istunnossa esittämiään vaatimuksia. Unionin tuomioistuin totesi, että unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä oli ilmoittaa valittajalle hänen virheestään ja antaa hänelle mahdollisuus sen korjaamiseen.

69. Toiseen valittajien mainitsemaan tuomioon eli tuomioon Spliethoff's Bevrachtingskantoor v. komissio johtaneessa asiassa unionin tuomioistuin ei lausunut mitään unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan soveltamisedellytyksistä. [49]

70. Kun otetaan huomioon mainitun 86 artiklan sanamuoto ja se, missä asiayhteydessä unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun alkuperäisen kanteen tarkistamismahdollisuus annettiin, mielestäni kyseisen artiklan soveltamisalaa ei ole mahdollista laajentaa tilanteisiin, joissa kantaja on arvioinut väärin sen toimen ulottuvuuden, jonka laillisuuden hän riitauttaa.

71. Vaikka nimittäin olen hyvin tietoinen siitä, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklalla pyritään täyttämään prosessiekonomian vaatimus kantajan vapauttamisesta nostamasta unionin yleisessä tuomioistuimessa uutta kannetta erillisessä menettelyssä, suhtaudun varauksellisesti siihen, että oikeudenkäynnin kohdetta muutetaan kanteen tarkistamista koskevalla kirjelmällä, mitä unionin tuomioistuin korosti 20.9.2018 antamassaan tuomiossa Espanja v. komissio. [50]

72. Alkuperäisen kannekirjelmän tällaisen muutoksen vuoksi on oikeutettua kiinnittää erityistä huomiota siihen, että menettelyn kontradiktorisuutta noudatetaan. [51] Tähän 86 artiklassa asetetuilla muotovaatimuksilla pyritään.

73. Vaikka näihin vaatimuksiin liittyvää vaatimustasoa on mukautettu ottaen huomioon, että kanteen kohteena oleva toimi voidaan tunnistaa implisiittisesti kannekirjelmän sisältämien tietojen ja sen perustelujen kokonaisuuden perusteella ja että sellaiseen toimeen, joka muodostaa yhdessä muiden toimien kanssa kokonaisuuden, muodollisesti kohdistuvan kanteen voitaisiin katsoa kohdistuvan tarpeellisilta osin myös näihin muihin toimiin, [52] unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan soveltamisedellytykset on mielestäni ehdottomasti rajattava koskemaan ainoastaan tilanteita, joissa on muutettu lopullista päätöstä.

74. Toisin sanoen, koska 86 artiklan määräyksiä ei voida tulkita siinä tarkoituksessa, että poistettaisiin kanteen kohteena olevien toimien luonteesta ja ulottuvuudesta niiden sanamuodon tai asiayhteyden vuoksi syntynyt epävarmuus, mielestäni tehokas oikeussuoja ja hyvä oikeudenkäyttö voidaan tällaisissa tilanteissa varmistaa ainoastaan antamalla tulkinta kannekelpoisen toimen käsitteestä. [53]

75. Edellä esitetyn perusteella katson, että toinen valitusperuste on hylättävä, koska unionin yleinen tuomioistuin sovelsi asianmukaisesti unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä, kun se totesi ensisijaisesti, että kanteiden tarkistamista koskevat kirjelmät, jotka valittajat Emma Allionea (asia T-396/19) ja Loris Torbesia (T-437/19) lukuun ottamatta olivat esittäneet unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan nojalla ja parlamentin

[49] Ks. vastaavasti myös julkisasiamies Sharpstonin ratkaisuehdotus Espanja v. komissio (C-114/17 P, EU:C:2018:309, alaviite 36).

[50] C-114/17 P, EU:C:2018:753. Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 65 kohta.

[51] Ks. tuomio 9.11.2017, HX v. neuvosto (C-423/16 P, EU:C:2017:848, 23 kohta).

[52] Ks. tuomio 8.7.2020, Neda Industrial Group v. neuvosto (T-490/18, ei julkaistu, EU:T:2020:318, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[53] Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 55–57 kohta.

tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevien väitteiden johdosta saadakseen kumotuiksi kaikki päätösluonnoksia edeltäneet, niitä valmistelevat, niitä myöhemmät tai niihin liittyvät toimet, ilmoitukset tai tiedoksiannot, oli jätettävä tutkimatta.

C Kolmas valitusperuste, joka perustuu kontradiktorisen periaatteen loukkaamiseen ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 126 artiklan soveltamisessa tehtyyn oikeudelliseen virheeseen

1. Asianosaisten lausumat

76. Valittajat väittävät, että

– unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt antaa heidän vastata parlamentin kanteiden tarkistamista koskevista kirjelmistä esittämään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevaan väitteeseen joko suoraan tai määräämällä toinen kirjelmien vaihto ja että

– unionin yleisen tuomioistuimen päätös käsitellä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevat väitteet pääasian yhteydessä ja sen parlamentille osoittamat asiakirjojen toimittamista koskevat pyynnöt osoittavat, etteivät kanteiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuneet.

77. Parlamentti väittää, että

– Emma Allionen ja Loris Torbesin [54] tapauksessa valitusperuste jää vaille kohdetta, koska he eivät ole jättäneet kanteen tarkistamista koskevia kirjelmiä

– unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan 6 kohdasta ilmenee, että tämä voi arvioida viran puolesta, voidaanko kanteen tarkistamista koskeva kirjelmä ottaa tutkittavaksi, tarvitsematta pyytää valittajilta huomautuksia, ja

– unionin yleinen tuomioistuin voi milloin tahansa päättää työjärjestyksensä 126 artiklan nojalla, että kanne jätetään tutkimatta, eivätkä sen aiemmat menettelyyn liittyvät päätökset vaikuta tähän mitenkään.

78. Vastauksessaan unionin tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen, joka koski unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan 6 kohdan merkityksellisyyttä kontradiktorisen periaatteen loukkaamisen kannalta, valittajat väittävät, että kyseinen määräys, jossa varataan unionin yleiselle tuomioistuimelle mahdollisuus arvioida kanteen tarkistamista koskevan kirjelmän tutkittavaksi ottamisen edellytykset, ei estä soveltamasta analogisesti saman työjärjestyksen 130 artiklan 4 kohtaa, jotta saataisiin kantajan huomautukset väitteistä, joihin vastaaja on vedonnut tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevan väitteensä tueksi. Parlamentti korosti, että unionin yleinen tuomioistuin oli noudattanut kontradiktorista periaatetta asettamalla sille määräajan, jonka kuluessa sen oli vastattava kanteiden tarkistamista koskeviin kirjelmiin, ja että unionin yleinen tuomioistuin oli lausunut näiden kirjelmien

[54] Tässä tarkoitettaneen Eugenio Melandria, ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 18 kohta ja alaviite 12.

tutkittavaksi ottamisesta oman oikeuskäytäntönsä kannalta tukeutumatta kuitenkaan parlamentin vastineessaan esittämiin väitteisiin, jotka mainittiin valituksenalaisen määräyksen 65 kohdassa.

2. Arviointi asiasta

79. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan 6 kohdassa määrätään, että ”puheenjohtaja asettaa määräajan, jossa vastaaja voi vastata kanteen tarkistamista koskevaan kirjelmään, vaikka unionin yleinen tuomioistuin ratkaisisi myöhemmin kysymyksen kirjelmän tutkittavaksi ottamisesta”.

80. Kyseisen työjärjestyksen 130 artiklan 4 kohdassa, joka koskee määräyksellä ratkaistavia tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevia väitteitä, määrätään, että heti vastaajan pyydettyä erillisellä asiakirjalla unionin yleistä tuomioistuinta ratkaisemaan pääasian käsittelyä aloittamatta, onko kanne jätettävä tutkimatta, puheenjohtaja asettaa määräajan, jonka kuluessa kantaja voi esittää kirjallisesti perusteensa ja vaatimuksensa.

81. Käsiteltävässä asiassa parlamentti vaati valituksenalaisen määräyksen 20 kohdassa mainituissa kyseisen työjärjestyksen 86 artiklan 6 kohtaan perustuvissa huomautuksissaan, että kanteiden tarkistamista koskevat kirjelmät jätetään tutkimatta. Kyseisen määräyksen 21 kohdasta voidaan päätellä, että huomautukset annettiin tiedoksi valittajille sen jälkeen, kun nämä olivat jättäneet huomautuksensa parlamentin kanteista esittämistä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevista väitteistä, minkä valittajien unionin tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen antaman vastauksen alaviitteessä 3 olevat tiedot vahvistavat.

82. Ensinnäkin on muistutettava, että yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 83 artiklan mukaan kannetta ja vastinetta voidaan täydentää kantajan vastauksella ja vastaajan siihen antamalla vastauksella, paitsi jos unionin yleinen tuomioistuin päättää, ettei toinen kirjelmien vaihto ole tarpeen, koska asian asiakirja-aineisto on sisällöltään riittävän täydellinen. Unionin yleisen tuomioistuimen päätös siitä, annetaanko kantajalle lupa toimittaa kyseisen määräyksen mukainen vastaus, kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen harkintavaltaan. [55]

83. Toiseksi on korostettava, että unionin yleinen tuomioistuin totesi työjärjestyksensä 126 artiklan mukaisesti, että kanteiden tarkistamista koskevien kirjelmien tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat.

84. Kyseisessä työjärjestyksen määräyksessä annetaan unionin yleiselle tuomioistuimelle, joka on joko viran puolesta tai sille vastineessa esitettyjen huomautusten perusteella tutkinut, voidaanko kanne ottaa tutkittavaksi, mahdollisuus meneillään olevassa menettelyssä milloin tahansa todeta, että sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, tarvitsematta kehottaa asianosaisia ottamaan kantaa sen arviointiin.

[55] Ks. määräys 15.1.2020, BS v. parlamentti (C-642/19 P, ei julkaistu, EU:C:2020:32, 5 kohta (julkisasiamies Pikamäen kannanotto, 7 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen)).

85. Jos kantaja näin ollen katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole soveltanut asianmukaisesti kyseistä määräystä, sen on riitautettava asiaa ensimmäisenä oikeusasteena käsitelleen tuomarin arviointi niistä edellytyksistä, joita tämän määräyksen soveltamiselle on asetettu.[56] Kyseistä arviointia riitautettaessa tehokkaita ovat ainoastaan perusteet, jotka koskevat unionin yleisen tuomioistuimen tutkimatta jättämistä koskevalle päätökselle esittämiä perusteluja.

86. Käsiteltävässä asiassa unionin yleisen tuomioistuimen päätös perustui sen valituksenalaisen määräyksen 66 kohdassa mainitsemaan vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön. Toisessa valitusperusteessa arvostellaan näitä perusteluja.

87. Näin ollen ehdotan, että unionin tuomioistuin hylkää kolmannen valitusperusteen perusteettomana.

D Ensimmäisessä oikeusasteessa nostettu kanne

88. Jos unionin tuomioistuin päätyy valituksenalaisen määräyksen kumoamiseen, on aiheellista harkita unionin tuomioistuimen mahdollisuutta ratkaista asia.

89. Jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, ensiksi mainittu tuomioistuin voi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan joko ratkaista itse asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

90. Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin ei menettelyn tässä vaiheessa pysty ratkaisemaan valittajien unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamien kanteiden asiakysymystä, koska viimeksi mainittu tuomioistuin on lausunut ainoastaan parlamentin esittämästä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevasta väitteestä.

91. Unionin tuomioistuimella on sitä vastoin käytössään mainitun tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevan väitteen lopullisen ratkaisemisen edellyttämät tiedot.[57]

92. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin toteaa, että tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskeva väite siitä, ettei riidanalaisista ilmoituksista voida nostaa kumoamiskannetta, on hylättävä.

93. Asia on näin ollen palautettava unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta se tutkisi valittajien nostamat kanteet, joissa nämä vaativat riidanalaisten ilmoitusten kumoamista.

VII Oikeudenkäyntikulut

94. Asian palauttaminen unionin yleiseen tuomioistuimeen puoltaa sitä, että unionin tuomioistuimessa vireillä olevaan muutoksenhakumenettelyyn liittyvistä oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

[56] Ks. määräys 15.1.2020, BS v. parlamentti (C-642/19 P, ei julkaistu, EU:C:2020:32, 5 kohta (julkisasiamies Pikamäen kannanotto, 10 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen)).

[57] Ks. tuomio 9.7.2009, 3F v. komissio (C-319/07 P, EU:C:2009:435, 98 kohta) ja tuomio 13.10.2011, Deutsche Post ja Saksa v. komissio (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, 78 kohta). Ks. myös tuomio 28.2.2019, neuvosto v. Growth Energy ja Renewable Fuels Association (C-465/16 P, EU:C:2019:155, 128 kohta).

VIII Ratkaisuehdotus

95. Ehdotan edellä esitetyn perusteella, että unionin tuomioistuin

– kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen 3.7.2020 antaman määräyksen Tognoli ym. vastaan parlamentti (T-395/19, T-396/19, T-405/19, T-408/19, T-419/19, T-423/19, T-424/19, T-428/19, T-433/19, T-437/19, T-443/19, T-455/19, T-458/19–T-462/19, T-464/19, T-469/19 ja T-477/19, ei julkaistu, EU:T:2020:302)

– hylkää Euroopan parlamentin unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämän tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevan väitteen

– palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta se ratkaisee Carlo Tognoli ym:iden vaatimukset, joilla pyritään Euroopan parlamentin varainhoidon pääosaston alaisen, parlamentin jäsenten palkkioista ja sosiaaliturvaoikeuksista vastaavan yksikön päällikön 11.4.2019 laatimien ilmoitusten kumoamiseen ja jotka koskevat valittajien nauttimien eläkkeiden määrän mukauttamista Ufficio di Presidenza della Camera dei deputatin päätöksen nro 14/2018 tultua voimaan 1.1.2019, ja

– määrää, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.